

BRÁNA DO VESMÍRU SE OTEVÍRÁ.

NEPROMEŠKEJTE

SVOJI PŘÍLEŽITOST !

České malé a střední podniky již několik let pracují na komerčních projektech pro Evropskou Vesmírnou Agenturu ESA. V současné době připravuje ČR několikanásobné navýšení příspěvku do ESA a tím vytvoření dalších obchodní příležitostí pro český průmysl. Podnikatelé se většinou bohužel nedoví jak o této příležitosti, tak ani o tom, že se jedná o plně financovaný vývoj nových technologií. Informace o ESA z českých zdrojů i její samotný název budí dojem, že jde o organizaci, která řídí čistě vědecké projekty pro výzkumnou organizaci Evropské Unie s částečnými subvencemi. Skutečnost je ale zcela jiná.

Jedním ze základních cílů ESA je zvyšování konkurenceschopnosti průmyslu členských států. Není to ani organizace primárně určená k výzkumu vesmíru ani orgán Evropské Unie – i když s EU spolupracuje, např. v projektu Galileo (Evropský satelitní navigační systém). Je to nezávislá mezivládní agentura států, které spojily své zdroje do ambiciózních vesmírných projektů. Mezi členy ESA patří i Švýcarsko, Norsko, a dokonce i asociovaná Kanada, a naopak se tam nenachází řada členů z EU. Výzkum vesmíru není cílem ESA, nýbrž je pro ESA jednoznačným katalyzátorem, který účastníky projektů nutí k vývoji nejpokročilejších technologií. A právě náročné požadavky vesmírných projektů tlačí technologický vývoj na hranici dnešních možností a někdy i přes ní, o čemž svědčí i některé neúspěchy.

Zhruba 90% rozpočtu ESA je čerpáno průmyslem členských států ve formě komerčních kontraktů. Projekty řízené ESA nejen umožňují docílit zisku, ale navíc umožňují podniku využít technologii, kterou přitom vyvinul pro vlastní komerční účely.

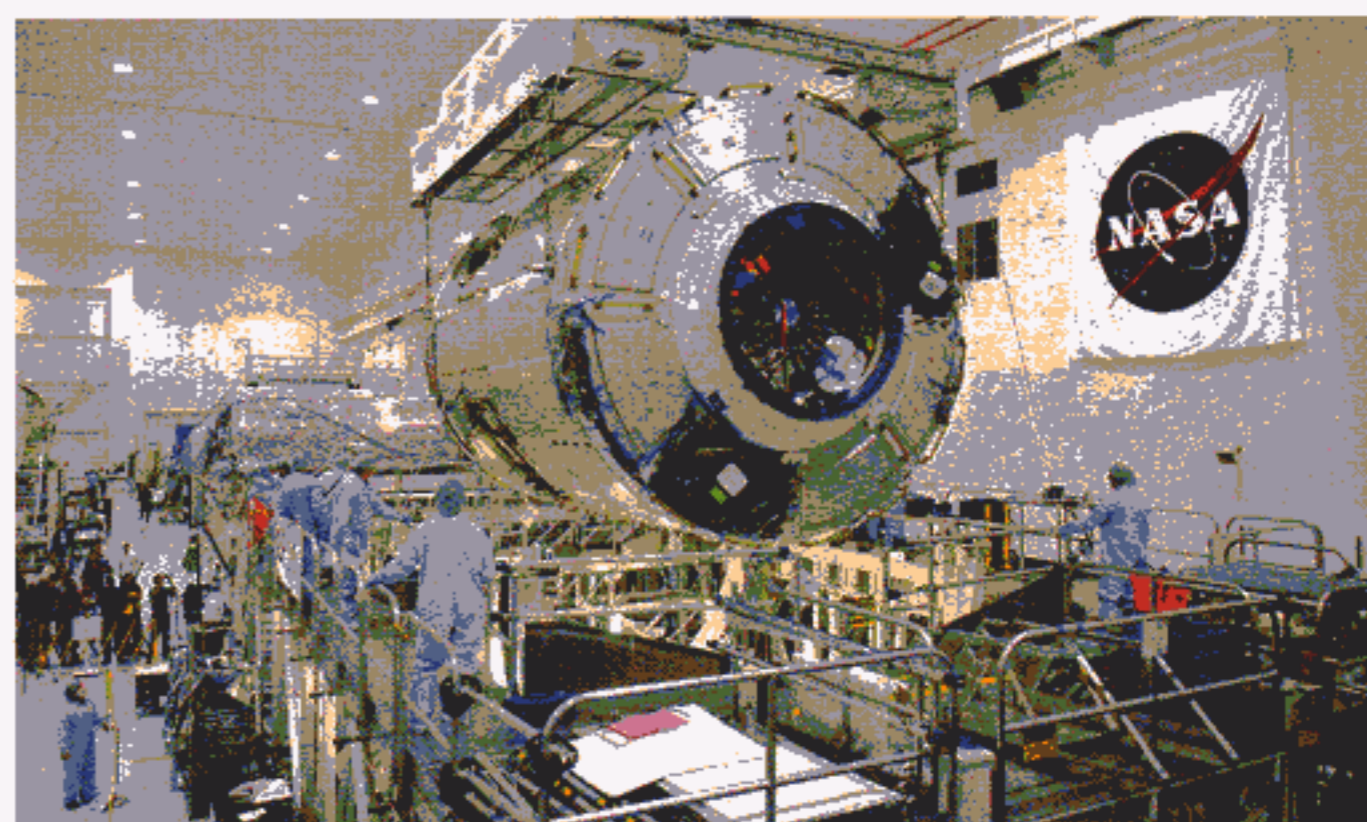
Takže na co čekáte?

Nevíte jak vyrobit satelit nebo spočítat jejich oběžnou dráhu. Nevadí! To platí i o řadě podniků, které se již ESA projektů účastní. Existuje nespočetná škála disciplín, ve kterých české podniky již úspěšně pracují, a které ESA může využít, nebo je lze tomuto použití přizpůsobit. Navíc od nového členského státu ESA neočekává, že bude mít specifické zkušenosti z vesmírných aplikací. Již máme řadu příkladů, kde nám ESA umožnila získat zkušenosti s úplně novými technologiemi. A dokázali jsme to rychleji, než očekávali. Máme strach soutěžit s nedávno přistoupenými členskými státy jako Portugalsko nebo Řecko? Určitě ne. Vždyť naše nedávná historie ukazuje, že jsme zde dosáhli řady úspěchů a prvenství, kterými se tito partneři nemohou pochlubit. Základní předpoklady má již u nás velký počet firem. Skutečně nejde o znalosti vesmíru, ale o dobrou kvalitu a znalosti ve svém oboru a schopnost dobře komunikovat v angličtině ve společných mezinárodních týmech. Neočekávaně velká škála oborů se pak dá uplatnit i v ESA.

Z pohledu člověka, který pracoval nejprve v ESA, a poté pro ESA v západní Evropě více jak třicet let, nemám nejmenší pochyby, že náš průmysl má víc než potřebnou technologickou úroveň, ale domnívám, že někteří máme co dohánět ve zkušenostech s navazováním

zahraničních partnerských vztahů a otevřeně s nimi spolupracovat. Nedůvěrou, neochotou riskovat, a tendencí „to si uděláme vše sami“ bychom se alespoň v počáteční fázi pouze brzdili. S partnery ze zkušených členských zemí můžeme v začátcích snáze a rychleji obstát v projektech, které vypisuje ESA, a tak získat specifické zkušenosti z oboru. Kromě toho je úzká spolupráce podniků denní realitou i pro ty, které pro ESA pracují již dlouhá léta. Většina projektů ESA je totiž prováděna mezinárodními konsorciemi.

Zatím nehledejte vypisované tendry ESA, na které byste mohli samostatně udělat nabídku. I kdybyste ovládali všechny potřebné technologie, je vysoce nepravděpodobné, že budete umět napsat vítěznou nabídku. To je „kumšt“ sám o sobě. Raději si vyhledejte zahraniční partnery, kteří v tom umí chodit, vytvořte si s nimi dobré vztahy a získajte jejich důvěru, aby Vám při nejbližší nabídce nabídli spolupráci.

Jakou pozici máme v ESA v současnosti?

Zde je potřeba nejdříve zmínit dva základní principy ESA:

- prostředky, které stát do ESA vloží, se mu mají vrátit zpět ve formě průmyslových zakázek
- zároveň však musí průmysl toho státu tyto zakázky vyhrát v konkurenčním boji.

Takže nestačí aby se naše vláda rozhodla, že se staneme členem, a že budeme platit členské příspěvky jejichž minimum je odvozeno od našeho HDP. Musíme zároveň ESA přesvědčit, a to ne jen dobrými úmysly, že budeme schopni vložené prostředky čerpat. V minulosti byly v tomto aspektu s novými členy komplikace a ESA byla nucena směřovat finanční toky rozpočtu jinak, než by měla. Proto nyní zavedla pro budoucí nové členy přechodný program PECS (Programme for European Co-operating States). Tento program umožňuje účast na většině projektů ESA při vložení jen 1 milionu EUR ročně a postupný vzrůst podle potřeb a schopností průmyslu daného státu. Příspěvky je pak možné navýšit, až když je zjevné, že se může dosáhnout potřebného obrátu. Toto je zárukou bezproblémové spolupráce pro obě strany. Programu PECS se ČR účastní již od 1. ledna 2005.